

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 19 kwietnia 2010 r.

**Pan
Roman Purgał
Dyrektor
Sądu Apelacyjnego
we Wrocławiu**

P/09/006
LWR-4100-03-01/2010

Tekst jednolity uwzględniający postanowienia uchwały Komisji Odwoławczej Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu z dnia 13 maja 2010 r., zatwierdzonej postanowieniem Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 31 maja 2010 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, zwany dalej „Sądem” lub „SA”, w zakresie sporządzania sprawozdawczości łącznej, sprawowania nadzoru oraz kontroli nad sądami w apelacji, w ramach wykonania budżetu państwa w 2009 r. przez Sąd, a także realizacji przez Sąd wniosków NIK z kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 14 kwietnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami sprawozdawczość łączną i nadzór oraz kontrolę w ramach wykonania budżetu państwa w 2009 r. przez Sąd, a także realizację przez Sąd wniosków NIK z kontroli wykonania budżetu państwa w 2008 r. Przyjęta ocena ogólna wynika z ocen cząstkowych badanych obszarów tematycznych.

1. Sprawozdania łączne Sądu, tj. Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28NW, Rb-70, Rb-Z i Rb-N, sporządzone zostały rzetelnie, bowiem kwoty w nich przedstawione odpowiadały sumie kwot ujętych w sprawozdaniach łącznych sądów okręgowych i sprawozdaniu jednostkowym Sądu Apelacyjnego. Sprawozdania stanowiące podstawę do sporządzenia sprawozdań łącznych SA były sprawdzane pod względem formalnym i rachunkowym.

Kontrola wykazała jednak uchybienie polegające na braku odnotowania na jednym ze sprawozdań, że sprawdzenie takie zostało przez Sąd Apelacyjny dokonane. Ponadto za uchybienie pod względem rzetelności należy uznać fakt, iż od wszystkich podległych Apelacji sądów okręgowych nie wyegzekwowano sporządzenia sprawozdań Rb-70 w sposób zgodny z §30 ust.1 pkt 9 załącznika nr 33 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹, zgodnie z którym dane o przeciętnym zatrudnieniu powinny być wykazywane z dokładnością do osoby (w ww. sprawozdaniach wykazywano zatrudnienie w liczbach ułamkowych). Przeoczono także błędy w oznaczeniu kodów pozycji, jak i nazwy sprawozdania, które zawierało sprawozdanie Rb-23 Sądu Okręgowego we Wrocławiu. NIK nie wnosi natomiast uwag do zamieszczenia na sprawozdaniach podpisów i pieczętek osób podpisujących.

Sprawozdania roczne Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28NW, a także kwartalne sprawozdania Rb-70, Rb-Z i pierwsza wersja kwartalnego sprawozdania Rb-N, opracowane po zakończeniu 2009 r., sporządzone zostały i przekazane Ministrowi Sprawiedliwości w terminach zgodnych z określonymi w rozporządzeniu w sprawie gospodarki finansowej sądów².

2. Kontrola ustaliła, że sprawozdanie Rb-N Sądu za IV kw. 2009 r. wymagało korekty w konsekwencji złożenia korekt do sprawozdań Rb-N za IV kw. 2009 r. przez dwa sądy okręgowe – we Wrocławiu i Legnicy. Korekty te zostały przekazane odpowiednio 8 i 9 lutego 2010 r. Korekta wprowadzona przez Sąd Okręgowy w Legnicy związaną była ze zmianą stanu należności z tytułu uzyskania upustu za zrealizowane usługi pocztowe. Wiedzę o tym fakcie Sąd Okręgowy w Legnicy posiadał już w dniu 19 stycznia 2010 r., tj. na 1 dzień przed terminem sporządzenia sprawozdania Rb-N przez SA i na 12 dni przed upływem terminu do sporządzenia sprawozdania przez dysponenta głównego, zatem w ocenie NIK istniała możliwość dokonania korekt przez Sąd Okręgowy w Legnicy, a następnie przez Sąd Apelacyjny przed upływem terminu do sporządzenia sprawozdania przez dysponenta wyższego stopnia. Sąd

---

¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.).

² Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 11 listopada 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia gospodarki finansowej i działalności inwestycyjnej sądów powszechnych (Dz. U. Nr 11, poz. 69).

Okręgowy w Legnicy przekazał jednak Sądowi Apelacyjnemu korektę sprawozdania dopiero 9 lutego 2010 r. Zmiana sprawozdania Rb-N za IV kw. 2009 r. SO w Legnicy objęła jednocześnie korektę błędu rachunkowego w tym sprawozdaniu na kwotę 0,71 zł.

Zmiana sprawozdania Rb-N za IV kw. 2009 r. Sądu Okręgowego we Wrocławiu objęła korektę błędnego ujęcia w niewłaściwej kolumnie sprawozdania kwoty 46.087,85 zł, jak też błędnego ujęcia w sprawozdaniu odsetek w kwocie 14,71 zł, a także rozliczenia przez komornika zaliczki w kwocie 60,00 zł. W ocenie NIK, powyższa korekta spowodowana była nie tylko zmianą stanu należności, ale korektą błędnych zapisów w sprawozdaniach ww. sądu.

W ocenie NIK, Sąd Apelacyjny nie wyegzekwował skutecznie od podległych sądów okręgowych terminowego złożenia wzmiankowanych korekt sprawozdań Rb-N, przez co doprowadził do naruszenia postanowień cytowanego §17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Ponadto kompetencje dysponenta budżetu sądów na obszarze apelacji, zgodnie z postanowieniami §3 ust. 4 pkt 6 rozporządzenia w sprawie gospodarki finansowej sądów, obliżowały do zorganizowania na obszarze apelacji właściwego przepływu informacji w sprawie realizacji zadań oraz dochodów i wydatków, tj. również w taki sposób aby terminowość sporządzania sprawozdawczości budżetowej była zachowana.

3. NIK wnosi uwagi do nadzoru nad podległymi dysponentami niższego stopnia, sprawowanego przez Sąd na podstawie § 3 ust. 4 pkt 4 rozporządzenia w sprawie szczegółowych gospodarki finansowej sądów, ponieważ pomimo przeprowadzanych przez Sąd kontroli problemowych, obejmujących zakresem m.in. 5% wydatków, jak też ocenę merytoryczną stosowanej dokumentacji zasad rachunkowości i procedur kontroli wewnętrznej, nie został stwierdzony brak ujmowania w księgach rachunkowych Sądu Okręgowego w Świdnicy zobowiązań wymagalnych wynikających z wyroków zasądających odszkodowania od Skarbu Państwa, co wykazała kontrola NIK przeprowadzona w Sądzie Okręgowym w Świdnicy w okresie od stycznia do marca 2010 r. Kwoty zobowiązań wynikające z tych wyroków były bowiem w 4 sprawach zaksięgowane do niewłaściwych okresów sprawozdawczych, tj. niezgodnie z dyspozycją art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości³.

NIK przyjmuje do wiadomości, że losowo dobrana próba wydatków wytypowanych do kontroli w tym Sądzie (w okresie III i IV kw. 2009 r.) przez Sąd Apelacyjny nie objęła tych wydatków, co spowodowało brak możliwości ujawnienia ww. nieprawidłowości w trakcie kontroli 5% wydatków. Jednocześnie z uwagi na znaną Sądowi problematykę powstawania

tych zobowiązań wymagalnych w momencie uprawomocnienia się wyroku i nie wykazywanie przez podległe sądy jakichkolwiek zobowiązań wymagalnych w sprawozdaniach Rb-28 i Rb-Z, NIK uznaje tą kwestię za wymagającą szczególnej uwagi przy sprawowaniu kontroli i nadzoru ze strony Sądu nad podległymi jednostkami. Jednocześnie należy podkreślić, że już w trakcie kontroli Pan Dyrektor wyjaśnił, iż w związku z powyższym ustaleniem, prowadzone przez Sąd kontrole zostaną rozszerzone o obowiązek kontrolowania czy prawidłowo zostały ujęte zdarzenia gospodarcze na przełomie roku oraz w losowo wybranym miesięcznym okresie sprawozdawczym.

Ponadto kontrola NIK w Sądzie Okręgowym w Świdnicy wykazała także przypadki księgowania w niewłaściwych okresach sprawozdawczych innych zobowiązań, wynikających z faktur, co miało w konsekwencji wpływ na dane wykazywane w sprawozdaniach Rb-28 i Rb-Z ww. Sądu, jak i w sprawozdaniach Sądu Apelacyjnego, podobnie jak omówiony wyżej sposób księgowania wyroków dotyczących odszkodowań.

4. Natomiast pozytywnie NIK ocenia zrealizowanie przez Sąd Apelacyjny wniosków pokontrolnych sformułowanych przez Delegaturę we Wrocławiu, po kontroli wykonania przez Sąd budżetu państwa w 2008 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Zapewnienie przekazywania dysponentowi głównemu przez Sąd Apelacyjny skorygowanych sprawozdań z wyprzedzeniem koniecznym do sporządzenia sprawozdań łącznych przez dysponenta głównego, poprzez m.in. zdyscyplinowania, w trybie sprawowanego nadzoru, podległych sądów w zakresie:**
  - *eliminowania przyczyn powstawania błędów w sporządzanych sprawozdaniach budżetowych,*
  - *niezwłocznego korygowania i przekazywania do Sądu Apelacyjnego skorygowanych sprawozdań w sytuacji powzięcia informacji o zmianie stanu faktycznego objętego sprawozdaniem bądź stwierdzenia błędnego wykazania danych w tych sprawozdaniach.*
- 2. Egzekwowanie od podległych jednostek poprawnego sporządzania sprawozdań budżetowych.**

---

³ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.).

3. *Kontynuowanie działań podjętych przez Sąd Apelacyjny w zakresie rozszerzenia kontroli na zdarzenia gospodarcze występujące na przełomie roku i wdrożenie rozwiązań mających na celu zwiększenie skuteczności kontroli prowadzonych w jednostkach podległych.*
4. *Nadzór nad realizacją przez Sąd Okręgowy w Świdnicy wniosków pokontrolnych sformułowanych przez NIK po kontroli wykonania przez ten sąd budżetu państwa w 2009 r.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Dyrektora, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

p.o. Dyrektor
Delegatury NIK we Wrocławiu
Piotr Miklis